

СЕНТЕНЦЕ ИЗ ПРАКСЕ ДИСЦИПЛИНСКОГ СУДА АКВ – 2. ДЕО

1. Злоупотреба поверења заступане странке

Одредба:

Члан 241 став 2 тачка 27 Статута АКС у вези са правилима 25.1.3. и 25.1.4. Кодекса професионалне етике адвоката.

Сентенца:

Адвокат је злоупотребио поверење странке коју је заступао јер је за себе задржао новац добијен од клијента, а који му је исти предао ради плаћања таксе на тужбу у име и за рачун заступаног, при чему до уплате на рачун поступајућег суда није дошло ни у законом предвиђеном, нити накнадном року.

Из образложења:

„Основни суд у Зрењанину у парничном поступку вођеном ради исплате доставио је упозорење о плаћању судске таксе на тужбу у износу од 54.750,00 динара од дана 08.06.2018. године дисциплински окривљеном АА, адвокату у Србобрану, као пуномоћнику подносиоца пријаве, којим поводом му је оштећени – заступани ББ из Новог Сада дана 21.06.2018. године на руке дао 56.000,00 динара, како би он уместо њега извршио плаћање предметне таксе.

Међутим, дисциплински окривљени није платио таксу у остављеном року, већ је новац задржао за себе, а након пријема опомене о плаћању судске таксе од 28.02.2019. године у износу увећаном за 390,00 динара на име опомене, подносилац пријаве је путем налога за уплату лично, дана 08.03.2019. године, исту и измирио и то у укупном износу од 55.140,00 динара, услед чега се дисциплински окривљени писано обавезао да ће му вратити наведена новчана средства и то из два дела, до чега, ипак, није дошло све док против њега није поднета дисциплинска пријава, када је тек дошло до повраћаја незаконито задржаног новца.

Оваквим поступањем дисциплинског окривљеног по становишту Дисциплинског суда АКВ извршена је тежа повреда дужности адвоката која се огледа у злоупотреби поверења странке коју заступа из члана 241 став 2 тачка 27 Статута АКС у вези са повредом правила садржаним у Кодексу професионалне етике адвоката којима је уређено поступање адвоката с имовинским вредностима клијента, и то пре свега забране да се не смеју мешати са сопственом имовином и да се са њима не може располагати у своје име и за свој рачун

(правило 25.1.3.), као и да се оне, у складу са налогом клијента, на време морају предати или дозначити овлашћеном примаоцу (правило 25.1.4.).

Приликом одлучивања о санкцији дисциплинско веће је ценило и предлог заменика дисциплинског тужиоца да се дисциплинском окривљеном изрекне новчана казна у минималном износу, те га је огласило кривим и применом одредби о ублажавању казне из члана 56 став 3 Кривичног законика (у смислу регуле из члана 121 Статута АКВ) обавезало на плаћање новчане казне испод предвиђеног минимума, сматрајући да се и са оваквом казном уз пратећу обавезу сношења трошкова дисциплинског поступка може остварити сврха кажњавања и да дисциплински окривљени убудуће неће чинити исте или теже повреде дужности адвоката, а све захваљујући постојању нарочито олакшавајућих околности које се огледају у чињеницама да је дисциплински окривљени као пуномоћник подносиоца пријаве успео да од супротне стране у целости наплати утужено потраживање од 10.000 евра, као и да је обештетио подносиоца пријаве и водећи рачуна о томе да раније није дисциплински осуђиван за повреде дужности адвоката.“

(Пресуда Дисциплинског суда АКВ посл. бр. Дисц.14/19 од 11.03.2020. године)

2. Задржавање новца наплаћеног за рачун странке и злоупотреба поверења заступане странке

Одредбе:

Члан 241 став 2 тачка 19 и члан 241 став 2 тачка 27 Статута АКС у вези са правилима бр. 24.3.5. и 25.2. Кодекса професионалне етике адвоката, а у вези са повредом правила бр. 25.1, 24. и 24.3.7. Кодекса професионалне етике адвоката.

Сентенца:

Адвокат је злоупотребио поверење клијента којег је заступао јер је за себе задржао новац наплаћен од супротне стране, при чему га је држао у заблуди да другостепени поступак није окончан, односно није га благовремено обавестио о томе, нити му је на његов захтев вратио спис предмета у којем је био његов пуномоћник.

Из образложења:

„Дисциплински окривљени АА, адвокат у Новом Саду, извршио је тежу повреду дужности адвоката из члана 241 став 2 тачка 19 и члана 241 став 2 тачка 27 Статута АКС на тај начин што је у периоду од децембра 2017. године до 03.07.2019. године у парничном предмету Основног суда у Новом Саду посл. бр. П.../2013 правноснажно окончаним другостепеном пресудом Апелационог суда у Новом Саду посл. бр. Гж.../2017 донетом дана 19.10.2017.

године држао у заблуди странку – оштећену ББ из Новог Сада тако што је није обавестио да је поступак решен пресудом по којој јој је на име трошкова парничног поступка досуђен износ од 449.145,45 динара, који му је у целости исплаћен од стране ВВ дана 01.12.2017. године, без знања и одобрења странке којој наведени износ није исплатио, а што је оштећена сазнала тек у октобру 2018. године када му се обраћала путем мобилног телефона и СМС порукама, а спис поменутог предмета јој није вратио на њен захтев, чиме је неосновано задржао новац наплаћен за рачун странке.

Правилем 24.3.5. Кодекса прописано је да је адвокат дужан да клијента благовремено обавештава о свим битним променама у предмету, а на његово тражење и о свим појединостима.

Правилем 25.2. Кодекса одређено је да ће на начин описан у правилу 25.1. Кодекса адвокат поступити и када новац, хартије од вредности или друге имовинске вредности од трећег лица прима у име, за рачун и по овлашћењу клијента, док је правилем 24.3.7. Кодекса императивно предвиђено да је адвокат дужан да клијенту преда, на његов захтев, сву документацију коју је од њега добио, одлуке, записнике и копије поднесака које је у његовом предмету примио или саставио, без обзира на то да ли заступање траје или је престало и да ли му је клијент исплатио накнаду.

Одлучујући о врсти и висини дисциплинске санкције, дисциплинско веће је приликом изрицања имало у виду да се за тежу повреду дужности и угледа адвокатуре не може изрећи новчана казна мања од тридесетоструког износа најниже награде која је предвиђена у Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, а која износи 50 поена (1 поен једнако 30,00 динара). Према Тарифи најнижи износ награде дефинисан је у Тарифном броју 2 став 3 (у вези са ставом 2 истог тарифног броја), Тарифном броју 3 став 2, итд. Дакле, најнижа новчана казна за тежу повреду дужности износи 45.000,00 динара, а највиша новчана казна за тежу повреду дужности и угледа адвокатуре не може бити већа од шездесетоструког износа најниже награде, тј. 90.000,00 динара. Имајући у виду да дисциплински окривљени до сада није дисциплински одговарао, Дисциплински суд је то ценио као олакшавајућу околност, а како отежавајућих околности није било, то су најпре утврђене појединачне новчане казне од по 50.000,00 динара и истом је изречена јединствена новчана казна у износу од 90.000,00 динара, којом ће се по оцени овог суда остварити сврха како специјалне, тако и генералне превенције.“

(Пресуда Дисциплинског суда АКВ посл. бр. Дисц.8/19 од 13.04.2021. године, потврђена Пресудом Дисциплинског суда АКС посл. бр. 10/21 од 26.06.2021. године)

3. Недолично понашање према другом адвокату, адвокатском приправнику, противној или својој странци, суду, сведоку, вештаку, судском тумачу или учеснику у поступку који има својство службеног лица

Одредба:

Члан 241 став 2 тачка 14 Статута АКС у вези са правилима бр. 38.4. и 39.1.3. Кодекса професионалне етике адвоката.

Сентенца:

Не сматра се непримереном критиком у поднесцима нити уверавањем или подржавањем уверења код клијента да је ток поступка резултат корупције и злоупотребе, изношење критике на рад Центра за социјални рад као установе и стручног радника установе, указивање на неправилности и изношење сумње на корупцију, ако адвокат или клијент располажу доказима који би представљали основ за подношење кривичне или дисциплинске пријаве.

Из образложења:

„У електронском обраћању ЦСР Кикинда, а што се види из његовог садржаја, дисциплински окривљена АА, адвокат у Новом Саду, изнела је своје мишљење о раду поменутог ЦСР и водитељу случаја ББ, где је изнела примедбе на вођење случаја, износећи одређене тврдње о корупцији и другим видовима злоупотреба, заступајући свог клијента ВВ, те је тако Вишем јавном тужилаштву у Новом Саду дана 06.08.2020. године поднела кривичну пријаву против стручних радника ЦСР Кикинда заведену под посл. бр. КТКО.../2020, све на основу доказа које поседује и који су достављени уз предметну кривичну пријаву....“

„По налажењу дисциплинског већа Дисциплинског суда АКВ у радњама дисциплински окривљене нема елемената дисциплинског преступа у вези са правилима 38.4. и 39.1.3. Кодекса професионалне етике адвоката јер је иста изнела своју критику на рад ЦСР као установе и стручног радника ББ, због чијег поступања је и поднела пријаву надлежном тужилаштву, па је на законит начин покренула поступак утврђивања одговорности рада стручних радника ЦСР са предложеним доказима за своје тврдње.

У току дисциплинског поступка није доказано да се дисциплински окривљена својим обраћањем у виду електронског документа на увредљив и непримерен начин обрађала ЦСР и његовим радницима, јер против дисциплински окривљене ЦСР и лично ББ као стручни радник нису покретали поступке којима би било утврђено да је иста вређала или се недолично понашала према запосленима ЦСР, а неспорно је да је критиком изнетом у

мејлу, заступајући свог клијента у обављању службене дужности указивала на, по њеном виђењу, одређене неправилности и изнела сумњу на корупцију, о чему је иницирала поступак пред надлежним државним органом....“

(Пресуда Дисциплинског суда АКВ посл. бр. Дисц.15/20 од 19.02.2021. године, потврђена Пресудом Дисциплинског суда АКС посл. бр. 8/21 од 26.06.2021. године)

4. Пружање правне помоћи у случајевима у којима је адвокат дужан да одбије пружање правне помоћи

Одредба:

Члан 241 став 2 тачка 2 Статута АКС у вези са правилом бр. 22.5.7. Кодекса професионалне етике адвоката.

Сентенца:

Адвокат је дужан да одбије заступање ако се заступање односи на спор поводом уговора, споразума, вансудског поравнања, завештања или друге исправе коју је саставио, или против носиоца права на имовини чији јесте или је био старатељ.

Из образложења:

„Не улазећи у садржину наведених уговора, анекса уговора, споразума, поднесака и тужбе и пресуда, сасвим је јасно и неспорно да је дисциплински окривљени АА, адвокат у Новом Саду, био састављач основног Уговора о купопродаји између странака ББ и ВВ, да је био састављач између истих уговорних странака и накнадно закљученог Споразума и Анекса. Дакле, дисциплински окривљени, као састављач наведених уговора, анекса и споразума, био је као адвокат неутралан, тј. није могао бити пуномоћник ни купца ни продавца, с обзиром на то да је само сачинио уговоре и на тај начин нотирао изјаве воља наведених уговорних страна. Међутим, из осталих писмена – тужбе и поднесака очигледно је, да се дисциплински окривљени појављује у парничним поступцима пред Основним судом у Новом Саду као пуномоћник једне од уговорних страна из претходно састављених уговора против друге стране из наведених правних послова.

Према одредби члана 241 став 2 тачка 2 Статута Адвокатске коморе Србије у тежу повреду дужности адвоката спада пружање правне помоћи у случајевима у којима је адвокат дужан да одбије пружање правне помоћи. Бланкетни пропис у односу на ову одредбу садржан је у Кодексу професионалне етике адвоката и то у правилу 22.5.7. чији рубрум гласи „Одбијање заступања“, а где се у правилу 22.1. наводи „оправданим разлогом да адвокат одбије заступање сматраће се нарочито...“, док је поменути прописом 22.5.7. Кодекса

прописано да је адвокат дужан да одбије заступање ако се исто односи на спор поводом уговора, споразума, вансудског поравнања, завештања или друге исправе коју је саставио, или против носиоца права на имовини чији јесте или је био старатељ. Очигледно је да Кодекс професионалне етике адвоката сматра за деликтну – дисциплинску радњу заступање које се односи на спор између странака који је проистекао из претходно сачињеног уговора или споразума, који је саставио исти адвокат. Имајући у виду све напред наведено дисциплинско веће Дисциплинског суда АК Војводине чврсто стоји на становишту да је дисциплински окривљени радњама описаним у чињеничном стању ове пресуде учинио тежу повреду дужности адвоката из члана 241 став 2 тачка 2 Статута АК Србије, а у вези са бланкетним правилом 22.5.7. Кодекса професионалне етике адвоката.“

(Пресуда Дисциплинског суда АКВ посл. бр. Дисц.9/19 од 11.10.2019. године, потврђена Пресудом Дисциплинског суда АКС посл. бр. 17/19 од 22.02.2020. године)

5. Тражење награде од странке коју је дужан да заступа бесплатно и поштење адвоката

Одредбе:

Члан 241 став 2 тачка 33 Статута АКС у вези са правилима бр. 30. и 30.2.3. Кодекса професионалне етике адвоката и тежа повреда правила бр. 8. у вези са правилима бр. 8.1. и 8.3. Кодекса професионалне етике адвоката.

Сентенца:

Тежу повреду дужности адвоката према члану 241 став 2 тачка 33 Статута АКС представља ситуација у којој адвокат иако је по закону или другом пропису дужан да пружи правно заступање без накнаде, за исто и поред те забране од странке захтева исплату накнаде на име заступања.

Правилем бр. 30.2.3. Кодекса професионалне етике адвоката предвиђено је да адвокату није допуштено да са клијентом уговара, или да од њега тражи или прима награду за одбрану по службеној дужности, осим ако суду или другом надлежном органу достави пуномоћје и затражи да га разреше својства браниоца по службеној дужности.

Такође, правилем бр. 8.1. Кодекса прописано је да су част, поштење и морална чврстина одлике професионалног рада адвоката, док је правилем бр. 8.3. одређено да адвокат у свом раду сме користити само допуштена и часна средства.

Дисциплински окривљени АА, адвокат у Новом Саду, у овом дисциплинском поступку оглашен је кривим за горе извршене теже повреде дужности адвоката, јер је као бранилац

по службеној дужности од невенчане супруге окривљеног ББ захтевао и примио новац на име одбране иако је био дужан да правно заступање клијенту пружи бесплатно с обзиром на то да је у истом предмету клијента бранио у својству браниоца по службеној дужности, те је након наведеног Вишем суду у Новом Саду дана 03.01.2020. године поднео трошковник као бранилац по службеној дужности, па је наведени суд дана 21.02.2020. године и донео решење посл. бр. КПО4.../19 којим му се досуђују трошкови одбране по службеној дужности у виду награде и нужних издатака. Даном 28.04.2020. године ангажовани бранилац оштећеног ВВ, адвокат у Београду, поднео је поднесак Вишем суду у Новом Саду и обавестио га да је дисциплински окривљени већ наплатио трошкове одбране те је након тога Виши суд у Новом Саду ставио ван снаге решење којим се дисциплински окривљеном досуђују трошкови одбране по службеној дужности и одбио захтев дисциплински окривљеног ради исплате награде и нужних издатака за одбрану по службеној дужности, те је тако дисциплински окривљени недопуштено покушао да од Вишег суда у Новом Саду наплати два пута предметне трошкове одбране по службеној дужности у виду награде и нужних издатака.

(Пресуда Дисциплинског суда АКВ посл. бр. Дисц.14/21 од 28.06.2021. године)

НАПОМЕНА:

Ова пресуда не садржи образложење

Сентенце приредили Здравко Јосић, Љиљана Вујовић и Жељко Кочић, адвокати у Новом Саду